Burgemeester en Wethouders

Adviesraad Sociaal Domein Ede
Bergstraat 4
6710 HK Ede

uw kenmerk	uw brief van	zaaknummer	behandeld door	telefoonnummer	e-mail
--	9 februari 2021	205563	Sylvia Soeterboek	14 0318	Sylvia.soeterboek@ede.nl

Betreft:
Reactie op advies conceptverordening bekostiging leerlingenvervoer

bijlage(n)
geen

Ede,
2 maart 2021

Geachte mevrouw Oosterbaan,

Op 9 februari 2021 ontving het college het advies van de ASDE betreffende de concept verordening bekostiging leerlingenvervoer Ede 2021. Hartelijk dank voor uw advies. De ASDE stelt in haar advies een aantal vragen. Het antwoord op deze vragen treft u in deze brief aan.

Algemeen
De verordening bekostiging leerlingenvervoer Ede 2021 is gebaseerd op de nieuwe landelijke modelverordening bekostiging leerlingenvervoer (december 2020). Met de nieuwe verordening bekostiging leerlingenvervoer verandert er naar verwachting weinig voor de inwoners van Ede. Met name mogelijkheden voor het bevorderen van zelfstandig reizen staan prominenter in de nieuwe (model) verordening. Zelfstandig (leren) reizen ziet de gemeente als een belangrijke stap naar het zelfstandig functioneren in de maatschappij. Dit wil de gemeente zoveel mogelijk stimuleren en ondersteunen. Als het voor kinderen niet mogelijk is om zelfstandig te (leren) reizen, blijft het mogelijk om aanspraak te maken op aangepast vervoer ((taxi) busje). Hierin verandert niets. Ook hierin blijft de gemeente de inwoners ondersteunen.

Om te benadrukken dat de gemeente ondersteuning biedt in vervoer naar passend onderwijs, hebben we in de algemene toelichting op de verordening de volgende zinnen toegevoegd aan de alinea Wettelijke plicht: "De Verordening bekostiging leerlingenvervoer voorziet erin dat het vervoer kan plaatsvinden op een wijze die voor de leerling passend is. Hiermee ondersteunt de gemeente de ouders en leerlingen die het schoolbezoek niet zelfstandig kunnen realiseren."

Specifieke punten

- *In veel gevallen vindt u de inzet van deskundigen nodig om de juiste keuze te maken, terwijl ouders, de school en soms ook al een gezinsbegeleider de behoefte en noodzaak hebben aangegeven. We horen van inwoners, dat de inzet van nog weer een deskundige vertragend werkt, ouders onzeker maakt en hen het gevoel geeft dat iemand anders dan zij zelf beter weet wat goed is voor hun kind. Daarnaast ontstaat soms de indruk dat de opdracht van de deskundige kostenbesparing is.*

Onze vraag is: vanuit welk gedachtegoed is deze keuze voor de deskundige gemaakt en wat zijn de ervaringen van ouders en van de scholen?

Reactie:
Door deskundigen te verzoeken in hun verklaring tenminste aandacht te geven aan de mogelijkheden die een leerling en ouders/verzorgers hebben, hopen we recht te doen aan het stimuleren van het zelf (leren) reizen van de leerling al dan niet met ondersteuning van de ouder(s). De ervaringen van ouders en scholen met een deskundige zijn over het algemeen positief. In een beperkt aantal gevallen kwam het advies van de deskundige niet overeen met de aanvraag van de ouders. In die situaties was er minder waardering van de betreffende ouders voor de deskundige. Met de nieuwe verordening wordt de samenwerking met de scholen belangrijker en wordt hun kennis van het kind en de ouders meer betrokken.
Aangepast vervoer is niet altijd goed voor het kind en de weg naar zelfstandigheid. We merken dat als een kind eenmaal gebruik maakt van het aangepast vervoer, het hier vaak tot einde schooltijd in blijft, terwijl het soms al eerder zelfstandig kan (leren) reizen. De redenen waarom een aantal leerlingen langer dan nodig in het aangepast vervoer blijft, is divers: makkelijk (geen omkijken naar), ouders die het moeilijk vinden hun kinderen los te laten in het verkeer/Ov enz. Dit is vaak zeer begrijpelijk, maar doet niet altijd recht aan de mogelijkheden van het kind. Het gevolg is dat een leerling de school verlaat zonder dat het voldoende zelfstandig kan reizen. Dat kan negatieve consequenties hebben voor inpassing in de arbeidsmarkt, en verdere afhankelijkheid in de hand werken. Uiteraard geldt dat een kind dat niet zelfstandig kan reizen, ook niet onder begeleiding, in aanmerking komt voor aangepast vervoer en hiervoor is niet in alle gevallen een onafhankelijk onderzoek door een deskundige nodig. Daarin verandert niets met deze nieuwe verordening.

Wijkt het advies van een deskundige vaak af en welke toegevoegde waarde heeft dit advies?

Reactie:
De meeste adviezen van de onafhankelijke deskundigen hebben geleid tot een toekenning van de gevraagde vervoersvoorziening. Voor de toegevoegde waarde verwijs ik naar de beantwoording van de vorige vraag.

- *Art 5, lid 2b: toevoeging: De deskundige betrekt in zijn advies de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling zoals bedoeld in artikel 4.*

Om welke deskundige gaat het hier en welke criteria worden daarbij gehanteerd?

Reactie:
In "art. 1, definities" wordt de deskundige als volgt gedefinieerd: onafhankelijk medisch of pedagogisch deskundige, de school, of de in het OOGO bepaalde onafhankelijk deskundige. In art. 5 gaat het over de in het OOGO bepaalde onafhankelijk deskundige. De keuze voor deze deskundige, wordt in overleg met de samenwerkingsverbanden van scholen, nader bepaald. Hierbij is het van belang dat de deskundige een onafhankelijke positie heeft, en deze de leerling kent, bijvoorbeeld iemand van de basisschool die door de leerling wordt verlaten. Zonder belang bij zijn/haar uitspraak. De onafhankelijke deskundige moet de mogelijkheden die de leerling redelijkerwijs hebben, kunnen inschatten.

- *In artikel 7.4.f. is aangegeven: als de leerling (of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling) bij herhaling niet tijdig (door ouders) wordt afgemeld, is sprake van een zogenaamde loosmelding. In dit geval kan het besluit worden herzien. Enerzijds is dat begrijpelijk als er te vaak (hoe vaak dan?) niet tijdig wordt afgezegd. Anderzijds zien wij dat veel inwoners die gebruik maken van deze regeling zwaar belast zijn en daardoor niet altijd alles onder controle hebben. Het gaat vaak om kwetsbare kinderen met een belast gezin.*

Of deze "straf" goed gedrag stimuleert is de vraag. Wij zien liever, dat de gemeente bij herhaaldelijk niet tijdig afmelden in gesprek gaat om te bezien wat er (nog meer) nodig is.

Reactie:
Overeenkomstig uw wens hebben we om te beginnen met ouders gebeld om aan te geven dat we dit hebben opgemerkt, waarbij we vragen waarom ouders hun kind niet tijdig afmelden en wat ze nodig hebben om dit wel te doen. Hierbij stimuleren we overigens het gebruik van de app van de vervoerder, de meeste ouders hebben deze geïnstalleerd en dit kan tegenwoordig als een gebruikelijke werkwijze/voorziening worden getypeerd.
Daarnaast is telefonisch afmelden mogelijk. Om na te gaan waarom ouders hun kind niet afmelden of wat hieraan te doen is, zijn we begonnen met het bellen van ouders/kinderen die in één maand minimaal 4 keer hun kind niet tijdig hadden afgemeld. Daar waar bekend is dat een Sociaal Team betrokken is (omdat zij betrokken zijn bij de aanvraag LLV) nemen we contact op met de betreffende regisseur.

Bovendien vragen we ons af hoeveel loosmeldingen u in de afgelopen jaren heeft geregistreerd en we adviseren u te concretiseren wat u met 'bij herhaling' bedoelt.

Reactie:
Het aantal loosmeldingen betreft ongeveer 9% van het totaal aantal ritten. Zoals hierboven aangegeven zijn we begonnen met gesprekken met ouders/kinderen die in één maand minimaal 4 keer hun kind niet hadden afgemeld. Ook kunnen meerdere gesprekken nodig zijn. Indien voor ouders ondersteuning nodig is, wordt hierop geanticipeerd. Het herzien van het besluit vindt alleen plaats in zeer uitzonderlijke gevallen.

- *U stuurt op vervoer naar de dichtstbijzijnde passende school. Daarvan kan worden afgeweken om godsdienstige overwegingen, of als het aantoonbaar beter is voor het kind. De drempels zijn in het laatste geval aanzienlijk en het risico bestaat dat een kind "zieker" moet worden gemaakt in de beeldvorming om (uiteindelijk) het college te overtuigen.*

Wij zijn van mening dat een ouder in de meeste gevallen weloverwogen een keuze maakt voor een school. Want welke ouder wil zijn kind verder weg dan nodig naar school laten gaan? Kan, met uiteraard een begrenzing in aantal kilometers, hier niet veel ruimer en pragmatischer mee worden om gegaan? Daarmee voelen ouders zich gehoord en hoeven zij niet te "vechten" voor hun gelijk.

Reactie:
Bij de beoordeling van een aanvraag voor bekostiging leerlingenvervoer houden we rekening met de gewenste/noodzakelijke schoolsoort van de betreffende leerling. Als voor een leerling bijvoorbeeld speciaal basisonderwijs is geadviseerd, is dat het uitgangspunt. De gemeente en het Samenwerkingsverband van scholen willen net als ouders, de kinderen zoveel mogelijk in de buurt van hun eigen buurt/dorp en vriendjes naar school laten gaan. Daarom bekostigt de gemeente, conform de landelijke modelverordening leerlingenvervoer naar de dichtstbijzijnde passende school. In die situatie dat ouders kiezen voor hetzelfde soort onderwijs maar op een verder weg gelegen plek, dan heeft dit gevolgen voor de bekostiging van het leerlingenvervoer. Dit is een overweging die zij in hun keuze kunnen meenemen. U stelt voor een kilometergrens in te stellen. Sommige zeer specialistische voorzieningen liggen echter op grotere reisafstand (bijvoorbeeld voor kinderen met auditieve belemmeringen), deze willen we niet buiten sluiten door een kilometergrens in te stellen.

- *De gemeente is bezig met pilots om leerlingen te stimuleren om zelfstandig te leren reizen.*

Graag ontvangen wij daarvan de eerste resultaten en wij adviseren gebruik te maken van de positieve resultaten met het zelfstandig reizen van VSO-leerlingen in andere gemeenten.

Reactie:
We nemen uw advies ter harte om gebruik te maken van positieve ervaringen die andere gemeenten hebben opgedaan met het vergoeden van het OV voor VSO-leerlingen.

Daarnaast is de gemeente Ede in het schooljaar 2020/2021 gestart met een pilot waarbij leerlingen die met het OV naar het VSO reizen, en voldoen aan het afstandscriterium (art. 9), een vergoeding voor het OV ontvangen (pilot OV VSO). Deze pilot is onlangs tussentijds geëvalueerd.

Uit de resultaten blijkt dat door deze maatregel leerlingen worden gestimuleerd om zelfstandig met het OV te (leren) reizen. Daarnaast levert het de gemeente netto een kostenbesparing op, omdat hogere kosten voor aangepast vervoerd worden voorkomen. Deze positieve resultaten, samen met de positieve ervaringen met deze maatregel bij andere gemeenten resulteren erin dat de mogelijkheid om OV te vergoeden voor VSO-leerlingen in de definitieve verordening bekostiging leerlingenvervoer Ede 2021 is opgenomen. De VSO-leerlingen moeten hierbij voldoen aan het afstandscriterium uit artikel 9 van de verordening.

Binnen de voorgestelde verordening Ede 2021 bestaat de mogelijkheid voor het toekennen van een e-bike of een OV-vergoeding, In hoeverre blijven er voor ouders en leerlingen keuzemogelijkheden tussen het wel of niet zelfstandig reizen?

Reactie:
De nieuwe verordening bekostiging leerlingenvervoer Ede 2021 biedt de gemeente net zoals de verordening uit 2020, meer mogelijkheden om ouders en leerlingen te ondersteunen bij het (leren) zelfstandig reizen. Er verandert met de nieuwe verordening niets voor ouders en leerlingen in de keuzemogelijkheden tussen het wel of niet zelfstandig reizen.

Wij willen nogmaals onze dank uitspreken voor uw advies en wij vertrouwen er op uw vragen door middel van deze brief voldoende te hebben beantwoord.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

drs. R.F. Groen MPA
secretaris

mr. L.J. Verhulst,
burgemeester